

نام مدرس:	نام مسئول درس:	رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان:	تعداد واحد و ساعت آموزشی: ۲	نام درس (بلوک): مدیریت مالی و بودجه در بهداشت و درمان
دکتر سید هادی حسینی - دکتر کاویانی	دکتر سید هادی حسینی	کارشناسی ارشد ناپیوسته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی	واحد نظری معادل ۳۴ ساعت آموزشی	کد درس: ۱۷
			نوع درس: نظری	
دروس پیش نیاز: ندارد				

• هدف کلی درس:

در این درس دانشجویان با مفهوم و کاربردهای مدیریت مالی و نیز مفهوم و نحوه بودجه ریزی در بهداشت و درمان آشنا خواهند شد.

منابع مطالعاتی مدرس:

۱. مدیریت مالی در مراقبت های سلامت و بیمارستان، نویسندگان: عزیز رضاپور؛ فرید عبادی فردآذر؛ انتشارات عبادی فر، آخرین چاپ.
۲. بودجه در نظام سلامت، نویسندگان: مهدی مختاری پیام، علی سرابی آسیا بر، عزیز ضراپور؛ انتشارات آرون، آخرین چاپ.
3. Financial Management of Health Care Organizations: An Introduction to Fundamental Tools, Concepts and Applications; by William N. Zelman (Author), Michael J. McCue (Author), Noah D. Glick (Author).
4. Understanding Healthcare Financial Management; By Louis Gapenski.

• منابع امتحانی دانشجویان: (بر اساس رفرنس نویسی و نگوور)

۱. محتوای ارائه شده از سوی مدرس

• توانمندی های مورد انتظار از دانشجو

- دانشجو بتواند کلیات علم مدیریت مالی را به خوبی بیان نماید.
- دانشجو بتواند کاربرد های مدیریت مالی را در بخش بهداشت و درمان و مصادیق مربوطه را به خوبی توضیح دهد.
- دانشجو بتواند ابزار های مدیریت مالی را در بهداشت و درمان توضیح داده و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.
- دانشجو بتواند شیوه های تامین مالی در نظام سلامت ایران را به خوبی شرح داده و مصادیق مربوطه را نام ببرد.
- دانشجو بتواند مفهوم، تعریف و ضرورت بودجه نویسی را برای یک سازمان و دولت ها شرح دهد.
- دانشجو بتواند انواع بودجه نویسی و الزامات دانشی آنها را به خوبی توضیح دهد.
- دانشجو بتواند فرآیند بودجه نویسی در کشور را از سطح اجرایی تا مرحله ابلاغ توضیح دهد.
- دانشجو بتواند فصول و ردیف های بودجه را توضیح داده و بودجه بخش بهداشت و درمان را تفسیر نماید.

جدول طرح دوره :

شماره جلسه	تاریخ جلسه	محتوای آموزشی	مدرس (مدرسان)
۱	۱۴۰۲/۱۱/۱۶	کلیات، مفاهیم، تعاریف و واژگان کاربردی در بودجه نویسی	دکتر حسینی
۲	۱۴۰۲/۱۱/۲۳	مفاهیم اقتصادی پر کاربرد در بودجه نویسی	دکتر حسینی
۳	۱۴۰۲/۱۱/۳۰	نحوه تامین مالی در نظام سلامت	دکتر حسینی
۴	۱۴۰۲/۱۲/۷	انواع حسابداری و ارتباط آن با بودجه نویسی	دکتر حسینی
۵	۱۴۰۲/۱۲/۱۴	انواع روش های بودجه نویسی در بهداشت و درمان	دکتر حسینی
۶	۱۴۰۲/۱۲/۲۱	فرآیند بودجه نویسی از تنظیم تا کنترل	دکتر حسینی
۷	۱۴۰۳/۱۲/۲۸	انواع و نحوه طبقه بندی بودجه	دکتر حسینی
۸	۱۴۰۳/۱/۲۰	تجزیه و تحلیل و تفسیر قانون بودجه ۱۴۰۲ ایران با تمرکز بر بخش سلامت (با توجه به آموخته های کلاس)	دکتر حسینی
۹	۱۴۰۳/۱/۲۷	کلیات مدیریت مالی	دکتر کاویانی
۱۰	۱۴۰۳/۲/۳	صورت های مالی در مراقبت سلامت	دکتر کاویانی
۱۱	۱۴۰۳/۲/۱۰	تحلیل نسبت های مالی در سازمان های مراقبت سلامت (بخش دولتی و غیر انتفاعی)	دکتر کاویانی
۱۲	۱۴۰۳/۲/۱۷	تحلیل نسبت های مالی در سازمان های مراقبت سلامت (بخش خصوصی)	دکتر کاویانی
۱۳	۱۴۰۳/۲/۲۴	کنترل موجودی در سازمان های بهداشتی و درمانی	دکتر کاویانی
۱۴	۱۴۰۳/۲/۳۱	قیمت گذاری خدمات سلامت و رویکردهای آن	دکتر کاویانی
۱۵	۱۴۰۳/۳/۷	مدیریت سرمایه در گردش در سازمان های مراقبت بهداشتی و درمانی	دکتر کاویانی
۱۶	۱۴۰۳/۳/۲۱	تحلیل پروژه های سرمایه ای در نظام سلامت، مرور جلسات و رفع اشکال	دکتر کاویانی
۱۷	۱۴۰۳/۴/۹	آزمون نهایی	دکتر حسینی - دکتر کاویانی

• نحوه ارزشیابی دانشجو در طول دوره:

دکتر کاویانی			دکتر حسینی		
نمره	تاریخ آزمون/انجام تکلیف	شرح فعالیت	نمره	تاریخ آزمون/انجام تکلیف	شرح فعالیت
۱	در طول نیمسال	حضور و شرکت فعال در کلاس	۱	در طول نیمسال	حضور و شرکت فعال در کلاس
۲	در طول نیمسال	انجام کار کلاسی و تکالیف	۲	در طول نیمسال	انجام کار کلاسی و تکالیف
۷	پایان نیمسال	آزمون کتبی پایان نیمسال	۷	نیمسال (حذفی)	آزمون کتبی پایان نیمسال
۱۰		مجموع نمره:	۱۰		مجموع نمره:

• سایر مقررات تدوین شده توسط مدرس، در طول دوره:

شرح تکلیف	ردیف
حضور منظم	۱
مشارکت فعال و گروهی	۲
پاسخ به تکالیف	۲

جدول طرح درس:

شماره جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	*حیطه (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)	روش یاددهی/یادگیری	مواد و وسایل آموزشی
۱	کلیات، مفاهیم، تعاریف و واژگان کاربردی در بودجه نویسی	دانشجو کاربرد مفاهیم فنی بودجه نویسی را به خوبی توضیح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، ماژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۲	مفاهیم اقتصادی پرکاربرد در بودجه نویسی	دانشجو شاخص های اقتصادی پرکاربرد از قبیل تولید ناخالص داخلی و ملی، رشد و رکود اقتصادی، چرخه اقتصادی، تورم، بهره، هزینه فرصت اقتصادی، مزیت نسبی، بودجه اقتبازی و انبساطی را در بودجه نویسی توضیح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، ماژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۳	نحوه تامین مالی در نظام سلامت	دانشجو روش های تامین و جمعیت منابع و مصادیق آن را در نظام سلامت ایران شرح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، ماژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۴	انواع حسابداری و ارتباط آن با بودجه نویسی	دانشجو انواع حسابداری تعهدی، نقدی، نیمه تعهدی، تعهدی تعدیل شده و کاربرد آنها در بودجه نویسی را شرح دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، ماژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی

آنلاین					
محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، مایژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	شناختی، عاطفی	دانشجو انواع و روش های مختلف برآورد درآمد ها و هزینه ها را در فرآیند بودجه نویسی بیان نماید.	انواع روش های بودجه نویسی در بهداشت و درمان	۵
محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، مایژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	شناختی، عاطفی	دانشجو بتواند با ذکر جزئیات فرآیند بودجه نویسی را از سطح واحد اجرایی تا مراحل تصویب و ابلاغ بودجه به خوبی شرح دهد.	فرآیند بودجه نویسی از تنظیم تا کنترل	۶
محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، مایژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، اکتشافی	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	دانشجو با انواع روش های طبقه بندی بودجه از جمله روش عملیاتی، طبقه بندی درآمد ها، طبقه بندی هزینه ها، طبقه بندی سازمانی و طبقه بندی اقتصادی آشنا شده و بتواند در قانون بودجه ردیابی نماید.	انواع و نحوه طبقه بندی بودجه	۷
محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، مایژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	آموزش وارونه، سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، بارش افکار	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	دانشجو بتواند بخش های درآمدی و هزینه ای و جداول قانون بودجه سال ۱۴۰۲ را با توجه به آموخته های کلاسی تجزیه تحلیل نموده و طبقه بندی موجود در آن و نیز اصطلاحات کاربردی را شرح نماید.	تجزیه و تحلیل و تفسیر قانون بودجه ۱۴۰۲ ایران با تمرکز بر بخش سلامت (با توجه به آموخته های کلاس)	۸
محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیو پروژکتور، مایژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	شناختی، عاطفی	دانشجو باید بتواند با ضمن انایی با تاریخچه مدیریت مالی به رویکردهای سنتی و نوین اهداف مدیریت مالی آشنا شود و همچنین	کلیات مدیریت مالی	۹

			ارزش آفرینی رد ملی را درک نماید. همچنین دانشجویان به تفاوت بین رویکردهای اقتصاد و حسابداری با مدیریت مالی آشنا شود.		وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۰	صورت های مالی در مراقبت سلامت	آشنایی انواع صورتهای مالی طبق فرمت جدید گزارشگری مالی و شناخت اقلام موجود در آن	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۱	تحلیل نسبت های مالی در سازمان های مراقبت سلامت (بخش دولتی و غیر انتفاعی)	معرفی انواع نیسته های اصلی مالی و تحلیل نیسته های مختص بخش بخش دولتی و غیر انتفاعی	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۲	تحلیل نسبت های مالی در سازمان های مراقبت سلامت (بخش خصوصی)	معرفی انواع نیسته های اصلی مالی و تحلیل نیسته های مختص بخش بخش دولتی و غیر انتفاعی	شناختی، عاطفی	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۳	کنترل موجودی در سازمان های بهداشتی و درمانی	آشنایی دانشجویان با نحوه انواع کنترل موجودی و روشهای اجرای آن	شناختی، عاطفی	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی،	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، مژیک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین

۱۴	قیمت گذاری خدمات سلامت و رویکردهای آن	آشنایی دانشجویان با نحوه و رویکردهای موجود قیمتگذاری در سازمان های بهداشتی و درمانی	شناختی، عاطفی	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ویدئوپروژکتور، مایک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، مایک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۵	مدیریت سرمایه در گردش در سازمان های مراقبت بهداشتی و درمانی	ضمن آشنایی با مدیریت سرمایه در گردش به تحلیل استراتژی های آن مرتبط با عملکرد پرداخته می شود	شناختی، عاطفی	تدریس توسط استاد از منابع معتبر داخلی و خارجی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، ویدئوپروژکتور، مایک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، مایک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۶	تحلیل پروژه های سرمایه ای در نظام سلامت، مرور جلسات و رفع اشکال	مروری بر مقالات و تکالیف ارائه شده بر اساس مباحث گذشته	شناختی، عاطفی، روانی حرکتی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	محتوای کلاسی، مطالب مدرس و منابع اعلام شده، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور، مایک، تخته وایت برد، سامانه های ارتباطی آنلاین
۱۷	آزمون				برگه امتحانی- خودکار- سامانه نوید،

ردیف	شیوه ارزیابی بلوک/درس نظام های بهداشت و درمان ایران و جهان	بارم امتحانی دانشجو	ضریب محاسبه بر مبنای نمره ۲۰	نمره نهایی
۱	حضور و شرکت فعال در کلاس	۲	۱	۲
۲	انجام تکالیف کلاسی	۴	۱	۴
۵	آزمون کتبی پایان نیمسال	۱۴	۱	۱۴
	جمع کل			۲۰

تعاریف:

*حیطه های یادگیری:

حیطه عاطفی :

در حوزه شناختی، دانش، معلومات و مهارت های ذهنی قرار گرفته اند. طبق طبقه بندی بلوم، هدف ها در حوزه شناختی شش نوع و عبارتند از :۱-دانش، ۲-فهمیدن، ۳-کار بستن، ۴-تحلیل، ۵-ترکیب، ۶-ارزشیابی

حیطه عاطفی :

شامل رفتارهایی است که به علایق ، احساسات ، ارزش ها ، اخلاقیات و عواطف مربوط می شودو سطوح آن عبارتند از : توجه کردن ، واکنش نشان دادن ، ارزش گذاری ، سازمان بندی کردن ، متبلور ساختن.

حیطه روانی - حرکتی :

حیطه روانی حرکتی آن بخش از هدف های آموزشی را شامل می شود که در جهت افزایش توانایی های عضلات و ایجاد هماهنگی بین آن ها. به زبان دیگر این بخش از هدف های آموزشی به گونه ای است که انجام آن ها نیازمند همکاری اعصاب (سیستم عصبی) و ماهیچه ها است. مهارت هایی مانند : نوشتن ، دویدن ، خیاطی کردن ، رانندگی کردن ، کار آزمایشگاهی انجام دادن ، نقاشی کردن و... سطوح آن عبارتند از : مشاهده و تقلید کردن ، مستقل اجرا کردن ، دقت کردن همراه با سرعت ، با هماهنگی انجام دادن ، عادی شدن.

*روش های یاد دهی / یادگیری:

انواع روش های آموزش مشتمل بر - سخنرانی - سناریو - سیمولاسیون - یادگیری مبتنی بر حل مساله - یادگیری مبتنی بر کار تیمی - پرسش و پاسخ و ...

تاریخ:

چک لیست کیفی طرح درس

نام درس:

گروه آموزشی:

مقطع تحصیلی:

نیمسال تحصیلی:

رشته تحصیلی:

نام و نام خانوادگی مدرس:

ردیف	اجزا و عناوین طرح درس	خیر	بلی		نظر مدیر گروه
			کامل	ناقص	
۱	نام درس قید شده است				طرح درس قابل قبول می باشد. ☐
۲	رشته و مقطع تحصیلی لحاظ شده است				
۳	تعداد و نوع واحد بیان گردیده است				
۴	دروس پیش نیاز منظور شده است				
۵	اهداف کلی درس نوشته شده است				
۶	اهداف اختصاصی نوشته شده است				طرح درس نیاز به اصلاح دارد. ☐
۷	محتوی آموزشی هر جلسه نوشته شده است				
۸	تعداد سوالات هر محتوی آموزشی مشخص شده است				
۹	نوع حیطه ها مشخص شده است				
۱۰	شیوه تدریس بیان شده است				
۱۱	تکالیف دانشجویی مشخص شده است*				نام و نام خانوادگی مدیر گروه:
۱۲	مواد و وسایل آموزشی استاد ذکر شده است				
۱۳	منابع مطالعاتی استاد قید شده است**				
۱۴	منابع امتحانی دانشجویان قید شده است***				
۱۵	نحوه ارزیابی دانشجویان بیان شده است				
۱۶	*تعداد کل سوالات آزمون مشخص شده است				محل امضا
۱۷	طرح درس ارائه شده با سرفصل آموزشی مطابقت دارد				

*روشن و واضح بودن تکالیف مد نظر می باشد.

**طبق رفرنس نویسی و نکور بیان شود.

***دردسترس بودن منابع لحاظ گردد.